

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Theologia Universa**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Caput V. De Satisfactione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38477

Quæres hinc porro, Quid agendum, si quis confiteatur peccatum occultæ conspirationis in grave damnum & injuriam alicujus personæ, aut Reipublicæ, etiam Hæreticæ?

Respondeo, negandam illi esse absolutionem, nisi præster promissionem firmissimam ab illa conspiratione penitus abstinendi, eamque pro viribus impediendi. Undè patet Confessionem Sacramentalem non tantum Reipub. non esse noxiam, ut aliqui calumniantur, sed etiam maximè utilem ac salutarem.

Plurima notatu dignissima de rigida obligatione Sigilli Sacramentalis nuper deduxit vir doctissimus *D. Nicolaus du Bois* in gemino Tractatu de ea materia confcripto.

Postremò, singulariter notandum est Decretum quo Inquisitio Romana Universalis anno 1682. omninò prohibuit, ne quis publicè aut privatim doceat, aut defendat, licere uti scientiâ ex confessione acquisitâ cum gravamine Pœnitentis, quamvis secluderetur quæcumque ejus revelatio, & quamvis multò majus gravamen ejusdem Pœnitentis ex non usu sequeretur: mandans etiam universis Sacramenti Pœnitentiæ Ministris, ut à tali doctrinâ in præxim deducenda protus abstineant.

CAPUT V.

De Satisfactione.

Satisfactio Sacramentalis, est aliqua compensatio injuriæ Deo illatæ, à Confessario injuncta. Ut autem hujus Satisfactionis essentia & necessitas intelligatur.

I. Dico primò, Satisfactio hæc est pars Pœnitentiæ, quæ ad eam requiritur, non necessitate Sacramenti, sed tantum præcepti. Probat, quia Trident. *Sess. 14. cap. 6.* docet, Contritionem, Confessionem & Satisfactionem esse quasi materiam hujus Sacramenti. Et quamvis Satisfactio sit pars tantum integralis, non potest ad Sacramenti complementum sine peccato omitti.

Dices, Antequam ponatur Satisfactio sive impleatur Pœnitentia, totum Pœnitentiæ Sacramentum existit; Ergo Satisfactio non est pars Sacramenti Pœnitentiæ.

Respondeo negando consequentiam, quia inde tantum sequitur non esse partem essentialem sicut est anima aut corpus respectu hominis, cum quo consistit esse partem Sacramenti integram, sicut est pes, aut brachium, sine quibus tota hominis essentia subsistere potest.

II. Dico secundò; Ad Satisfactionem necessaria est in satisfaciendo, post remissionem culpæ, opus aliquo modo pœnale, & actus liber, ac supernaturalis: quamvis *Pasquez* pœnalitatem non requirat.

Probat, quia prima pars, quia Trident. *Sess. 14. cap. 8.* docet nos satisfaciendo pati pro peccatis, & ipsas Satisfactiones vocat pœnas satisfactorias. Probat, quia Satisfactio debet moraliter procedere à satisfaciendo, quod solum fit per actum voluntatis liberum, aliàs non distingueretur à satisfactione, quam merè aliandè inflictam sustinemus.

III. Peccat Confessarius mortaliter, si absque causa pro peccato mortali Pœnitentiam nullam injungat,

Suarez, Regim. Tom. 1. l. 7. num. 12. Venialiter tantum peccat, si ob peccata venialia levis Pœnitentia effertur, jungenda, *Lugo, Diana Part. 5. Tract. 6. Refol. 44.*

IV. Sacerdos, quatenus commodè fieri potest, debet pro qualitate peccatorum convenientes satisfactiones imponere: tepidis orationem, injustis elemosinam, intemperantibus jejunium, aliamve corporis afflictionem.

V. Pœnitens non potest non admittere Pœnitentiam si justa sit. Sacerdotes enim vi clavium non solum absolvere, verum etiam ligare possunt. Quia cum Sacerdos habeat potestatem obligandi Pœnitentem, ut opus pœnitentiæ impleat, Pœnitens ille obedire tenetur. Contrarium sentit *Cajet. Navar. & alii*, sicut v. g. in Purgatorio satisfacere.

VI. Obligatio implendi Pœnitentiam ex genere suo gravis est: à gravi peccato excusat materia levitas, si quis exiguam Pœnitentiam, aut pœnitentiæ partem sine contemptu non impleat. Addit *Suarez*, cum ex Pœnitentiam gravem ob sola venialia peccata impetitam omittit, non peccat nisi leviter, durum enim esset obligationem satisfaciendi pro culpa levi pro se gravem fieri, & pœnæ æternæ reatum inducere.

VII. Quamvis in Tridentino moneatur Confessarii, ut Pœnitentiam peccatis proportionatam injungant: casus tamen aliqui sunt, in quibus levior, quam peccata merentur, imponere possint. 1. Infirma Pœnitentis dispositio, vel corporis, vel animi; ob eam timetur cum impletur non esse majorem Pœnitentiam. 2. Magnitudo contritionis. 3. Tempus Jobæ, vel alterius Indulgentiæ Plenariæ. Cum enim per illam Pœnitens satisfaciatur pœnæ debitæ, non restat alia obligatio, quam ut acceptet Pœnitentiam levior, quæ se habeat per modum medicinæ contra reliquias peccatorum.

VIII. Plus valet modica Pœnitentia à Sacerdote imposta, quam magna spontè suscepta. Quia illa, non hæc, vim habet Sacramentalem.

IX. Satisfactio præcepto Confessarii Pœnitens, est opus Pœnitentiæ impleat in statu peccati mortalitatis: fructum tamen Satisfactionis non consequitur, quamdiu priorem statum non dimittit: Deus enim ejus Pœnitentiam ad Satisfactionem non acceptat. Obice tamen remoto acceptari docet *Navar. Insuper, Tol. Dian. P. 3. Tr. 3. Ref. 87.*

X. Si Pœnitens oblitus sit, qualis Pœnitentia sibi imposta fuerit, non obligatur ullam pro ea implere, quia præceptum incognitum non obligat: contrarium tamen erit, si mortalis negligentia interveniat. Quòd si fiat impotens implendi Pœnitentiam injunctam v. g. jejunium ob supervenientem infirmitatem non tenetur ejus loco aliam persolvere: sic enim dicitur alius præceptus v. g. Missæ, aut jejunii: Ita *Lugo, Vasquez, &c.*

XI. Non potest Pœnitens suam Pœnitentiam commutare in aliud opus etiam evidenter melius, ut docet *Sanch. Con. Lugo*, qui contrariam opinionem, quam *Diana* dicit probabilem, judicat esse temerariam. Quia Pœnitentia procedit à voluntate Superioris, alter quam votum.

XII. Pœnitentia imperata, & acceptata, ob causam mutari potest ab eodem Confessario, vel ab altero auditâ eadem Confessione, modò peccata non fuerint reservata: Ratio est, quia omnes Sacerdotes, nisi Vicarii Christi, in ordine ad eas personas, & peccata,

acta, in qua jurisdictionem habent, æqualiter judicant, ac proinde Pœnitens potest utriuslibet iudicium ac sententiam amplecti. Imò probabile est, quod plurimos id fieri posse, tanetsi priora peccata non repetantur in Confessione quæ alteri de novo instituitur, juxta *Navarrum & Dianam*, qui pro ea opinione 14. Doctores adducit. Spectatâ tamen ratione, in hoc casu peccata repetenda existimo, quantum necesse est ut cognoscatur, qualis tunc fuerit status Pœnitentis: cum Confessarius incognitâ causâ & statu Pœnitentis, in commutanda Pœnitentia idoneus iudex esse nequeat.

Quando Pœnitentia est enormis aut irrationalis, potest ea tolli per prudentis Confessarii solam declarationem etiam extra Confessionem: quia alias ab initio quâ talis non obligabat: *Lugo, &c.*

Quæres primò: Quanta pœnitentia videatur esse proportionata pro uno mortali ordinario?

Respondeo justam satis pœnitentiam esse v. g. coronam 5. decadam, vel aliam huic æquivalentem: vel quæ ad minùs adæquet unam ex parvis horis Canonis v. g. tertiam, sextam aut nonam, ut est communis opinio. Quamvis consultum sit imponere gravitatem illi qui non videtur aliter compellendus v. g. à frequenti pollutione, aut alio simili. Non debet tamen hæc quantitas Pœnitentiæ crescere æqualiter crescente numero peccatorum, quasi necesse foret inungere pro 10. mortalibus 10. coronas, sed hoc relinquatur determinandum iudicio prudentis Confessarii.

Quæres secundò: Quomodò possit hæc proportio servari cum hæretico recenti converso, vel maximo peccatore, qui totâ vitâ gravissima peccata accumulavit?

Respondeo, optimam esse praxim, ut illis prospiciatur de Indulgentia Plenaria, qualem plerique Missionarii Hæreticis primò conversis ex privilegio possunt elargiri. Secundò, in partem pœnitentiæ inungendo illis opera aliâ præcepta v. g. Sacra quæ audire tenentur diebus Dominicis & Festis, ac quædam jejunia quæ in Ecclesia occurrunt hæc enim aliquando in Pœnitentiam posse injungi docet *Suar. Vsq. & 4. alii cum Laym. hic t. 5. t. 6. cap. 15.*

Quæres tertio: An Confessarius possit aliquando in se suscipere explendum onus Pœnitentiæ quod Confessarii injungit, aut alias illius obligationes?

Respondeo ad primum, & præcipuum, cum *Suar. de Pœnit. Diss. 34. Sect. 4. num. 17.* Confessarium posse onus illud Pœnitentiæ inunctæ in se suscipere ex causa rationabili, qualis est Pœnitentis in explendo infirmitas vel corporalis, vel spiritualis: tamen expedit tunc saltem partem aliquam à Pœnitente expleri.

Im potest in restitutione famæ, aut correctione fraterna debita, à qua pœnitens vehementer abhorret. Sed rarò ad hoc ex charitate obligari, nec debere ad hæc se nimis facilem præbere, docet *Suar. ibidem.*

CAPUT VI.

De Indulgentiis.

Indulgentia est remissio pœnæ temporalis extra Sacramentum per applicationem satisfactionis Christi & Sanctorum. Alia est Plenaria, alia Partialis tanquam *R. P. Arsdex. Tom. II.*

tùm, ut est unius anni, carena, aut quadragesima. Dum autem conceditur Indulgentia v. g. unius anni, aut septem annorum, sensus est, tantam remitti pœnam peccatorum, quanta deleteretur per Pœnitentiam unius, aut septem annorum secundum Canones pro peccatis olim imponi solitam, uti infra num. 10. exponitur.

Pro fundamento sequentium resolutionum: *Quæritur Primò*, in quo sita sit vis Indulgentiarum: *Secundò*, quis habeat potestatem eas concedendi, & quid ad earum valorem, & fructum requiratur, &c.

I. Dico *Primò*: Extat in Ecclesia Thesaurus infinitus Satisfactionum ex passionibus Christi & Sanctorum, qui potest per Indulgentias fidelibus applicari. Probatum ex *Clem. VI. Extravag. Unigenitus*, ubi id disertè declaratur. Ratio hujus potestatis ex infinito pretio & valore Passionis Christi qui nunquam potest exhausti; ergo semper restat nova satisfactio quæ possit per Indulgentias Christi nomine concessas in homines dispensari.

Dices, Si Passio Christi infiniti valoris possit ad Indulgentias per se sufficere, ergo irrogatur illi injuria addendo Satisfactiones Sanctorum.

Respondeo, volenti non fieri injuriam, Christo autem gloriosum est passiones superfluas Martyrum aliorumque Sanctorum suâ causâ toleratas ad pœnæ remissionem aliis prodesse, cum etiam illa ex virtute Passionis Christi suum valorem derivent.

II. Dico *secundò*, Habet Ecclesia Christi potestatem ex Thesauro illo Indulgentias fidelibus elargiendi ad tollendum reatum, non culpæ, sed pœnæ temporalis.

Probatum hæc potestas ex promissione generali Christi *Matth. 16. v. 19. Quodcumque solveris super terram, erit solutum & in Cælis.* Atqui unum ex vinculis quæ possunt remorari hominem à consecutione gloriæ cælestis est reatus pœnæ temporalis in hac, vel in altera vitâ persolvendæ etiam post suscepta Sacramenta, uti fusius ostendi supra Tom. I. in Controversiis Part. II. de Purgatorio. Ergo Ecclesia potest per Indulgentias illa pœnæ temporalis vincula relaxare.

Dices, Verba Christi ad summum concedunt potestatem remittendi illam pœnam viventibus *super terram*. Ergo Ecclesia excedit suam potestatem concedendo Indulgentias pro defunctis in purgatorio.

Respondeo negando antecedens: quia illis verbis non significatur eum qui absolvitur debere esse *super terram*, sed tantum illum qui actu absolvit, qualis est Christi in terris Vicarius, & alii quibus ille in concedendis Indulgentiis facultatem aliquam communicat.

III. Ad Indulgentiæ *Valorem*, requiritur causa rationabilis & proportionata quantitati Indulgentiæ juxta prudentem concedentis æstimationem, quæ peti non debet ex sola operis difficultate, sed etiam ex bonitate finis, qui per opus illud intenditur. Ita *Suar. de Con. Fil. Bonac. Diss. 6. q. 1. p. 1.* Ratio est, quia Pontifex hujus Thesauri non est Dominus, sed Dispensator.

IV. Cum Indulgentiæ sint gratiæ, non expirant morte concedentis: nec ante notitiam revocationis, ut notat *Sa:* & si concedantur sine temporis limitatione, censendæ sunt esse perpetuæ.

V. Possunt moribundi plures Indulgentias Plenarias ob plures titulos concessas simul lucrari, v. g. quia habent plura rosaria, vel grana, cruces, &c. quibus

de
in

eo
opia